

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **J. Y.**, zastoupeného Mgr. Lilianou Vochalovou, advokátkou se sídlem nám. I. P. Pavlova 3, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, PP 21/OAM, Praha 7, ve věci kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 8. 2005, č. j. 59 Az 5/2005 - 24,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále označován jako „stěžovatel“) nadepsaný rozsudek krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 2. 2005, č. j. OAM-124/LE-B01-B02-2005. Rozhodnutím správního orgánu stěžovateli nebyl udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a zároveň bylo rozhodnuto, že se na cizince nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 téhož zákona.

Stěžovatel ve své kasační stížnosti namítá, že se krajský soud nezabýval tím, zda správní orgán postupoval v řízení v souladu s platnými právními předpisy a vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věcí (dle § 3 odst. 4 a § 46 správního řádu). Krajský soud dále řádně nezkoumal, zda stěžovatel nesplňuje podmínky dle § 14 zákona o azylu, neboť uniká ze strachu před policií. Dle svých slov byl neprávem obviněn, že ve rvačce zranil starostova syna, a otec jej varoval a doporučil mu, aby se raději nevracel domů. Vzhledem k zvláštním osobním poměrům stěžovatele spolu se situací v zemi jeho původu mu pak, dle jeho názoru, měl být udělen humanitární azyl. Stěžovatel ve své kasační stížnosti dále uvádí, že mu nebylo řádně zdůvodněno, proč okolnosti, které v žádosti o azyl uvedl, nejsou podřaditelné pod § 14 zákona o azylu. Stěžovatel také konstatoval, že měla být přezkoumána zákonnost správního uvážení při rozhodování o této otázce. Krajský soud však dle stěžovatele pouze konstatoval závěry, ke kterým došel žalovaný. Rozsudek je proto dle stěžovatele nepřezkoumatelný ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“).

Současně v rámci kasační stížnosti požádal stěžovatel o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Dále uvádí, že stěžovatel měl v řízení před správním orgánem podat úplnou a pravdivou výpověď o motivech své emigrace. Z těchto důvodů pak žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti pro její nedůvodnost a nepřiznání odkladného účinku.

Ze správního spisu žalovaného Nejvyšší správní soud zjistil následující skutečnosti rozhodné pro posouzení důvodnosti kasační stížnosti: Žádost o udělení azylu podal stěžovatel dne 3. 2. 2005 a pohovor k této žádosti s ním byl proveden dne 4. 2. 2005. Stěžovatel v žádosti o udělení azylu uvedl, že Čínu opustil v prosinci 2004 v souvislosti s tím, že došlo k rvačce a on byl podezírán, že způsobil zranění starostova syna. Neví, zda ho policie stíhá, ale odešel ze země. Uvedl, že o udělení azylu požádal, protože se obává, že by byl vrácen do Číny, a proto, že by zde chtěl mít legální pobyt. Ve vlastnoručně psaném prohlášení k důvodům podání žádosti o udělení azylu stěžovatel uvedl, že se v případě návratu do Číny obává uvěznění. Ve výše zmíněném pohovoru uvedl, že počátkem prosince 2004 si jeho otec zlomil nohu a poslal ho, aby si vypůjčil peníze od příbuzných v jiném městě. V době, kdy odjel, někdo poranil starostova syna a stěžovatel byl podezírán, že tomu byl přítomen, ale ne že ho zranil. Otec stěžovatele telefonicky varoval, aby se raději nevracel domů, protože ho hledá policie. Stěžovatel nejprve tvrdil, že zranění starostova syna přítomen nebyl, ale vzápětí sdělil, že přítomen sice byl, ale on sám ho nebil. Pak řekl, že viděl, jak má dotčený poraněný obličej a teče mu krev. Nevěděl, proč k poranění došlo, neboť šel pouze náhodou kolem. Poté byl ještě čtyři až pět dní doma, než si otec zlomil nohu a poslal ho pro peníze. V ČR po svém příjezdu pracoval v restauraci, čehož musel zanechat z důvodů obav před probíhajícími kontrolami policie. Důvodem jeho žádosti o azyl je, že v České republice chce zůstat. Na otázku, proč o udělení azylu nepožádal při svém nelegálním pobytu v ČR již dříve před zadržením, odpověděl, že sám o azyl požádat nedokázal a nebyl nikdo, kdo by mu s tím pomohl, a neumí jazyk. Nikdo mu však v podání žádosti o azyl nebránil a v ČR se mohl svobodně pohybovat.

Krajský soud se ve svém rozsudku ztotožnil se skutkovými i právními závěry žalovaného vyslovenými v žalobou napadeném správním rozhodnutí. Především uvedl,

že ač žalobce formálně napadl celý výrok rozhodnutí žalovaného, formulací žalobních bodů rozsah přezkumu omezil pouze na důvodnost neudělení azylu podle § 14 zákona o azylu, náležité zjištění skutkového stavu ve vztahu k posouzení existence překážek vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu a porušení procesních pravidel zakotvených zejména v ustanovení § 46 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „spr. ř.“). Ohledně žalobní námitky týkající se neudělení azylu podle § 14 zákona o azylu pak krajský soud především uvedl, že jediným hlediskem přezkumu soudem v tomto bodě mohlo být toliko zachování práva na spravedlivý proces, tj. zda správní orgán poskytl účastníku řízení příležitost vylicit okolnosti, které mají být podkladem pro posouzení existence takových důvodů, zda je náležitě zhodnotil a zda v případě, že účastník o azyl z takových důvodů žádal, popř. uváděl skutečnosti podřaditelné pod tuto kategorii, o tomto návrhu rozhodl. Situaci stěžovatele žalovaný ve vztahu k podmínkám pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu posoudil a shledal, že nejsou splněny. Soud považoval stručné odůvodnění správního orgánu o tom, že nebyly shledány důvody pro udělení azylu z humanitárních důvodů, za dostatečné. Stěžovatel dostal v průběhu řízení o udělení azylu opakovaně příležitost vylicit důkladně svou osobní situaci a všechny své motivy odchodu ze země, jakož i podání žádosti o udělení azylu v ČR. Ohledně v žalobě tvrzeného nesprávně zjištěného skutkového stavu věci ve vztahu k překážce vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu pak krajský soud uvedl, že v tomto typu správního řízení tvrzení žadatele o azyl ve spojení s důkazy jím navrženými hrají nezastupitelnou roli při zjišťování skutečného stavu věci a jsou pro posouzení jeho žádosti či žaloby zásadní. Stěžovatel v průběhu správního řízení neuvedl žádnou skutečnost svědčící o tom, že jeho návratu do Číny brání hrozící pronásledování ze strany státní orgánů, ani to, že tam nemá možnost obživy, protože je mu v zemi původu znemožněno najít zaměstnání. Krajský soud se ztotožnil i s právním posouzením stěžovatelem vylicené situace. Krajský soud dále uvedl, že tvrzení stěžovatele, že žalovaný nevzal v úvahu veškeré skutečnosti vztahující se k jeho případu a nevypořádal se se všemi provedenými důkazy, je zcela obecné, postrádající konkrétní výtky, jaké skutečnosti žalovaný pominul, či který důkaz zůstal nepovšimnut a jaká souvislost žalovanému unikla. Krajský soud tedy v obecné rovině konstatoval, že soud považuje odůvodnění napadeného rozhodnutí za přesvědčivé, vyhovující všem zákonným požadavkům a v dané věci zcela postačující. Žalovaný přehledně shrnul, které skutečnosti v průběhu správního řízení zjistil, jaké další podklady si opatřil a zdůraznil ty skutečnosti a zejména rozpory mezi nimi, které ho přivedly závěru o tom, že nebyl naplněn žádný ze zákonem vymezených důvodů pro udělení azylu. Krajský soud neshledal, že by některá podstatná skutečnost k případu se vztahující, či některý důkaz nebyly vzaty v úvahu, a proto ani tento žalobní bod neshledal důvodným. Vzhledem k výše uvedenému pak krajský soud označil za liché i tvrzené porušení § 46 spr. ř.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a podle jejího obsahu jsou [ačkoliv stěžovatel v kasační stížnosti výslovně zmiňuje pouze § 103 odst. 1 písm. d)] v ní namítány důvody odpovídající ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), d) s. ř. s., neboť stěžovatel namítá, že žalovaný a posléze krajský soud nesprávně posoudili zda splňuje podmínky pro udělení azylu dle § 14 zákona o azylu [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], a namítá, že se krajský soud nezabýval všemi jeho žalobními námitkami a jeho rozhodnutí je nepřezkoumatelné z důvodu nedostatečného zdůvodnění [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel

chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) - ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že tato není důvodná.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkami stěžovatele podřaditelnými pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Pokud by tyto námitky byla důvodné, již tato okolnost samotná by musela vést ke zrušení rozhodnutí krajského soudu.

Nejvyšší správní soud se tedy při hodnocení důvodnosti těchto stěžovatelových námitek, v souladu se svou konstantní judikaturou (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, zveřejněn pod č. 689/2005 Sb. NSS; srov. např. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52; oboje dostupné též na www.nssoud.cz), zaměřil na otázku, zda se krajský soud zabýval všemi stěžovatelovými žalobními námitkami a zda je z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci žalobce a proč jeho žalobní námitky považuje za liché, mylné nebo vyvrácené.

Stížní námitka, že se krajský soud nezabýval tím, zda správní orgán postupoval v řízení v souladu s platnými právními předpisy a vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, není důvodná. Vzhledem ke zcela nekonkrétní formulaci tohoto žalobního bodu v žalobě, Nejvyšší správní soud považuje za naprosto dostačující výše popsané odůvodnění krajského soudu, kdy tento uvedl především, že *„soud považuje odůvodnění napadeného rozhodnutí za přesvědčivé, vyhovující všem zákonným požadavkům a v dané věci zcela postačující. Žalovaný přehledně shrnul, které skutečnosti v průběhu správního řízení zjistil, jaké další podklady si opatřil, zdůraznil ty skutečnosti a zejména rozpory mezi nimi, které ho přivedly k závěru o tom, že nebyl naplněn žádný ze zákonem vymezených důvodů pro udělení azylu. Soud neshledal, že by některá podstatná skutečnost k případu se vztahující, či některý důkaz nebyly vzaty v úvahu, a proto ani tento žalobní bod neshledal důvodným“*.

Námitka stěžovatele, že krajský soud řádně nezkoumal, zda stěžovatel nesplňuje podmínky dle § 14 zákona o azylu, ač měla být přezkoumána zákonnost správního uvážení při rozhodování o této otázce, není důvodná. Jak již Nejvyšší správní soud judikoval: *„Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době*

*přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze **zákazem libovůle**, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.“* (Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55; srov. též rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48; oboje dostupné na www.nssoud.cz). Ohledně otázky zákonnosti správního uvážení lze dále konstatovat, že samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem (srov. rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48, dostupný na www.nssoud.cz). V duchu těchto principů lze považovat za dostačující tvrzení krajského soudu, že jediným hlediskem přezkumu soudem v tomto bodě mohlo být toliko zachování práva na spravedlivý proces, tj. zda správní orgán poskytl účastníku řízení příležitost vyličit okolnosti, které mají být podkladem pro posouzení existence takových důvodů, zda je náležitě zhodnotil a zda v případě, že účastník o azyl z takových důvodů žádal, popř. uváděl skutečnosti podřaditelné pod tuto kategorii, o tomto návrhu rozhodl. Krajský soud pak tedy posoudil tuto žalobní námitku jako nedůvodnou, neboť považoval stručné odůvodnění správního orgánu o tom, že nebyly shledány důvody pro udělení azylu z humanitárních důvodů, za dostatečné. Dále uvedl, že stěžovatel dostal v průběhu řízení o udělení azylu opakovaně příležitost vyličit důkladně svou osobní situaci a všechny své motivy odchodu ze země, jakož i podání žádosti o udělení azylu v ČR.

V obecné rovině vznesená námitka stěžovatele, že krajský soud pouze konstatoval závěry, ke kterým došel žalovaný, také není důvodná. Krajský soud se v odůvodnění svého rozsudku důsledně vypořádal se všemi relevantními žalobními námitkami stěžovatele a dostatečným způsobem zdůvodnil, proč je považoval za liché, mylné nebo vyvrácené.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkou stěžovatele, že žalovaný a posléze krajský soud nesprávně posoudili, zda splňuje podmínky pro udělení azylu dle § 14 zákona o azylu. V duchu výše zmíněných zásad posuzování zákonnosti udělování humanitárního azylu pak lze konstatovat, že krajský soud se správně zabýval pouze otázkou, zda správní orgán nevybočil z mezí stanovených mu procesním předpisem a zda jeho rozhodnutí nebylo projevem libovůle správního orgánu. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s hodnocením krajského soudu, že stěžovatel dostal v průběhu řízení o udělení azylu opakovaně příležitost vyličit důkladně svou osobní situaci a všechny své motivy odchodu ze země, takže stručné odůvodnění správního orgánu lze považovat v tomto bodě za dostatečné. Nad rámec nosných důvodů odůvodnění pak Nejvyšší správní soud konstatuje, že ve světle informací získaných ze soudního a správního spisu se tato námitka stěžovatele jeví jako účelová, zvláště za situace, kdy je zjevné, že stěžovatel se svojí žádostí o azyl snaží obejít relativně tvrdší podmínky zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů.

Nejvyšší správní soud tedy nezjistil naplnění žádného z důvodů kasační stížnosti uplatňovaných stěžovatelem. Kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec

jeho běžné úřední činnosti. Žalovanému proto nepřísluší právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 4 in fine ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. ledna 2006

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu